

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zaļā publiskā iepirkuma aktualitātes – iespējas un izaicinājumi Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem

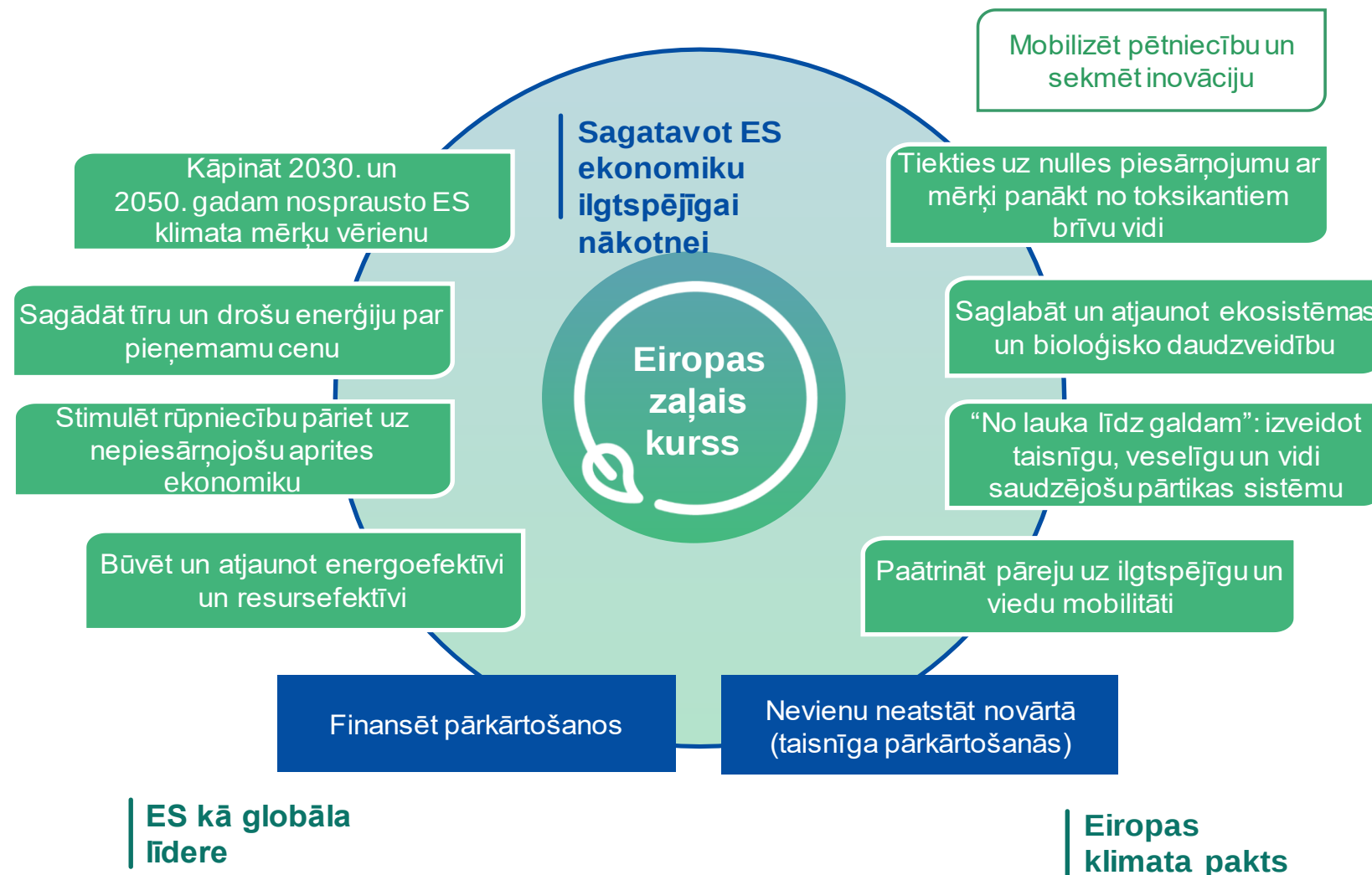
Inese Pelša
Koordinācijas departamenta
Stratēģijas un ilgtspējīgas attīstības
nodaļas vecākā eksperte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas zaļais kurss (European Green Deal)

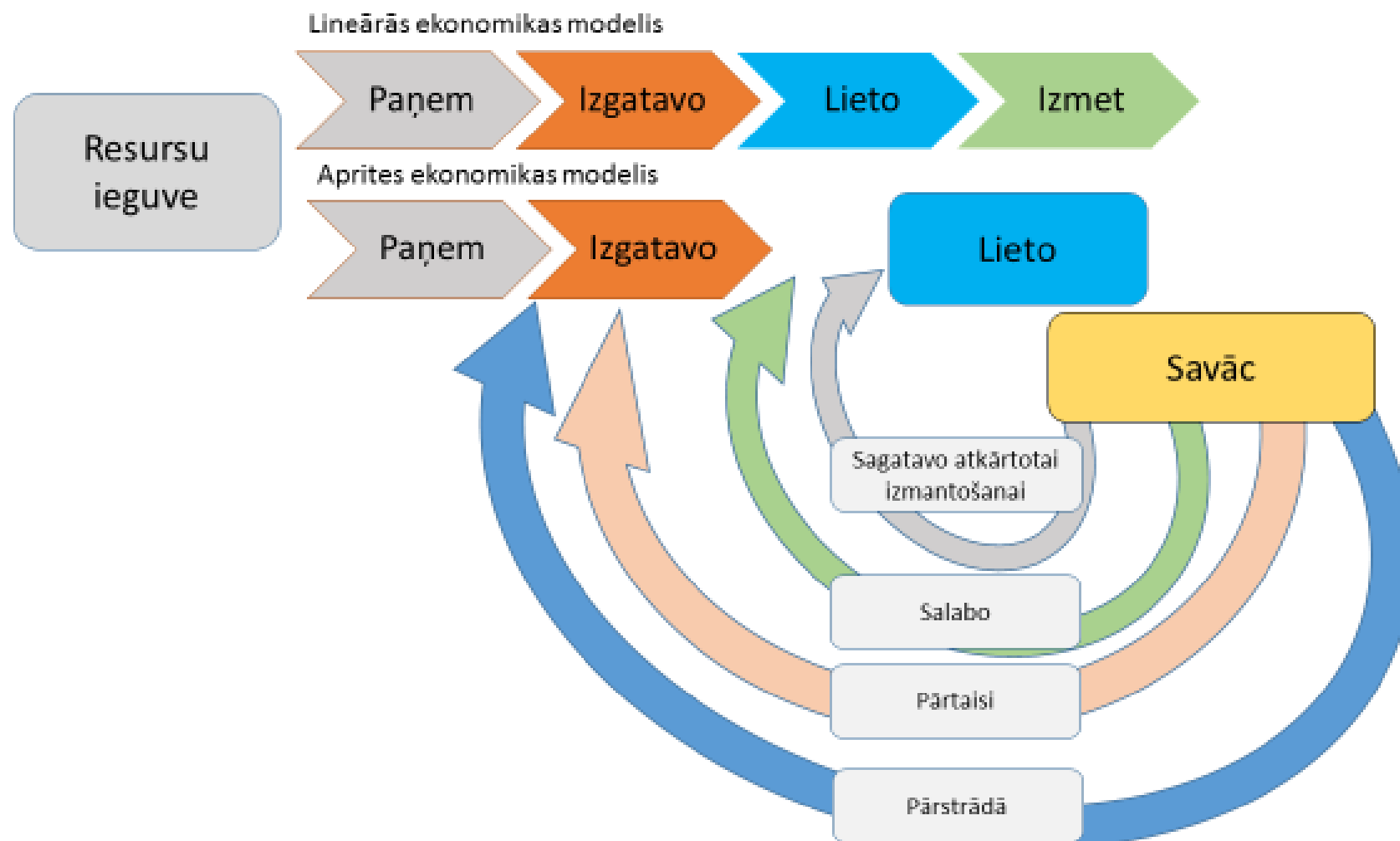
Eiropas Komisija 2020.gada 14.janvārī nāca klajā ar paziņojumu, ka turpmāk zaļais publiskais iepirkums būs jāpiemēro obligāti.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aprites ekonomika

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zaļā iepirkuma definīcija un principi

Zaļais publiskais iepirkums – tādu preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkums, kuru ietekme uz vidi to aprites ciklā ir mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem ar tādu pašu lietojuma mērķi, kas iegādāti, nepiemērojot zaļā publiskā iepirkuma principus:

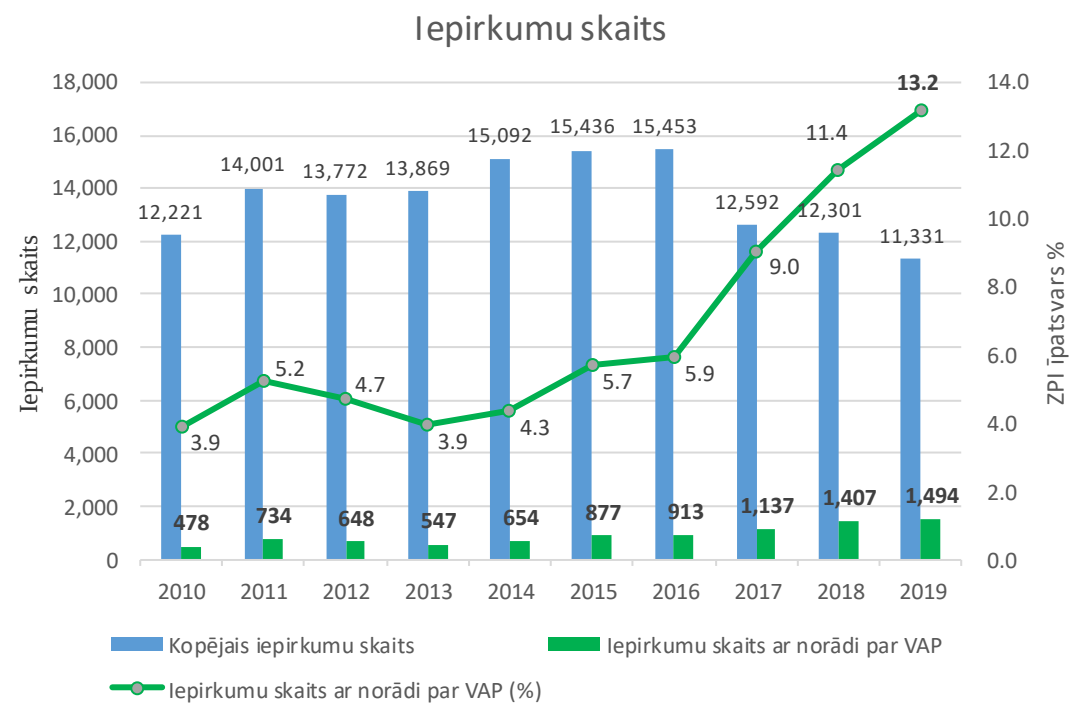
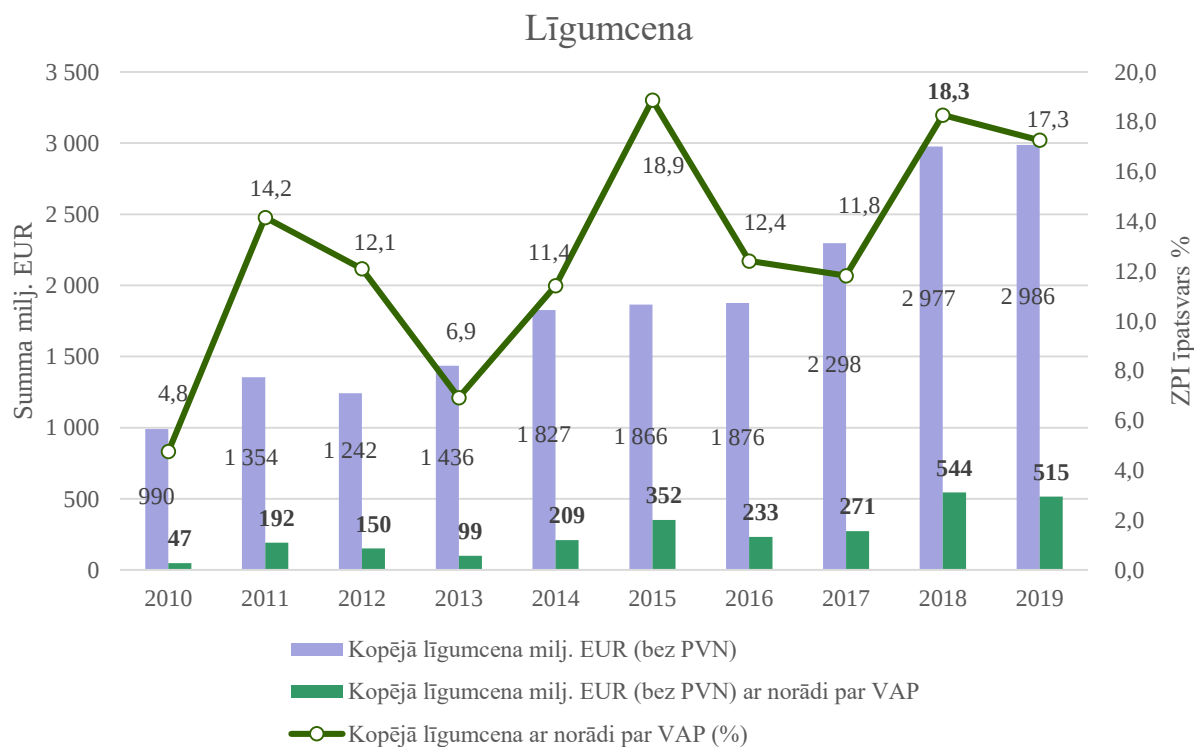
- videi draudzīgāks iepirkums;
- kaitējuma novēršana;
- aprites cikla skatījums;
- ietekmju uz vidi salīdzinājums;
- informācija par vides aizsardzības pasākumiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI īpatsvara dinamika Latvijā – Publisko iepirkumu likums

(IUB statistikas dati)

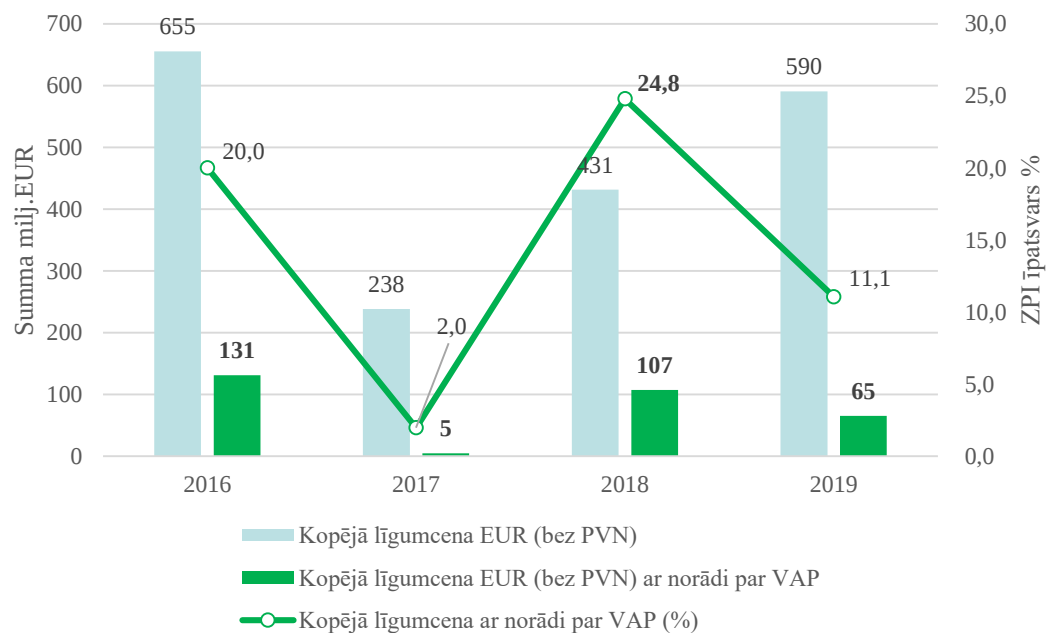

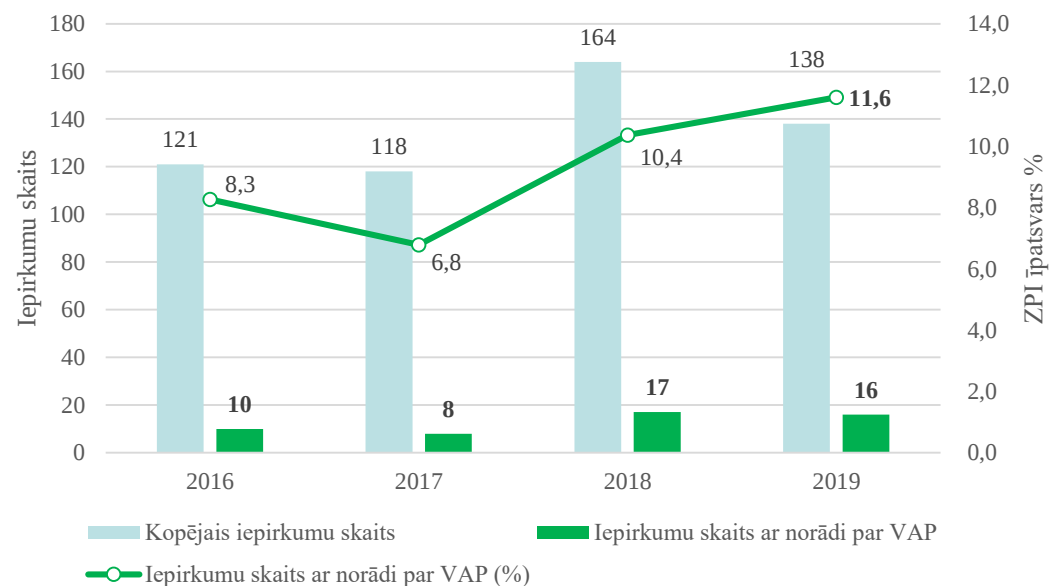
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI īpatsvara dinamika Latvijā - Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums (IUB statistikas dati)

Līgumcena

Iepirkumu skaits

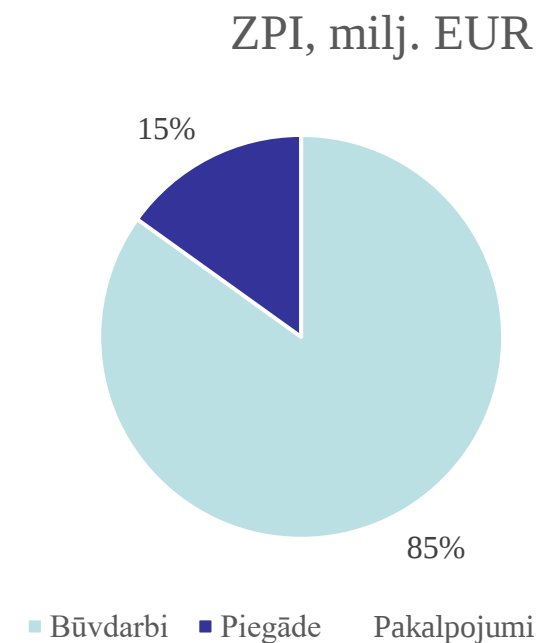
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kopējais pārskats par veiktajiem ZPI SPSIL ietvaros

(IUB statistikas dati)

Iepirkumu veids	2018.gads			ZPI īpatsvars
	Būvdarbi	Piegāde	Pakalpojumi	
Kopējais publikāciju skaits	42	79	43	10,4%
t.sk.				
Publikāciju skaits ar norādi par ZPI	3	12	2	
Kopējā līgumcena EUR (bez PVN)	181 512 726	118 772 385	130 994 071	24,8%
t.sk.				
kopējā līgumcena EUR (bez PVN) ar norādi par ZPI	90 002 879	16 055 399	836 000	

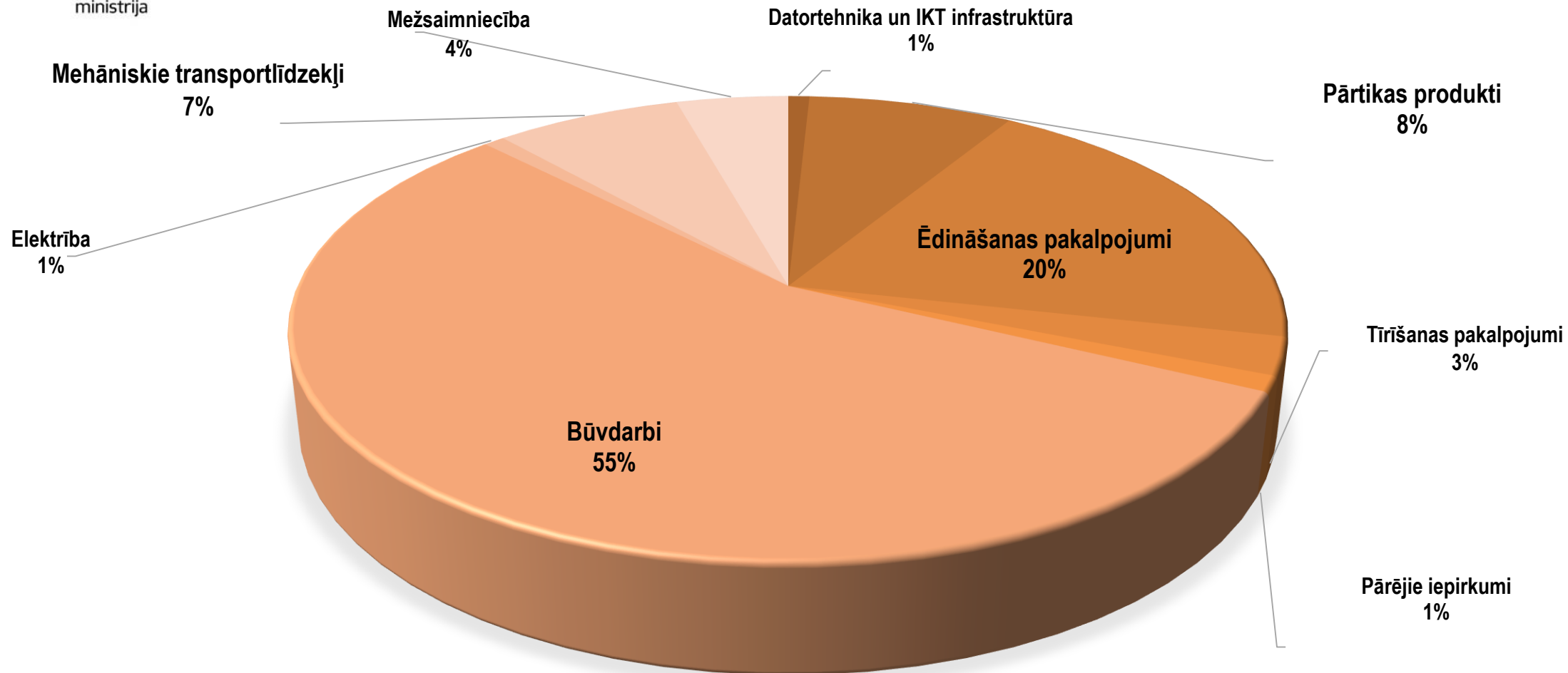
Avots: IUB dati

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

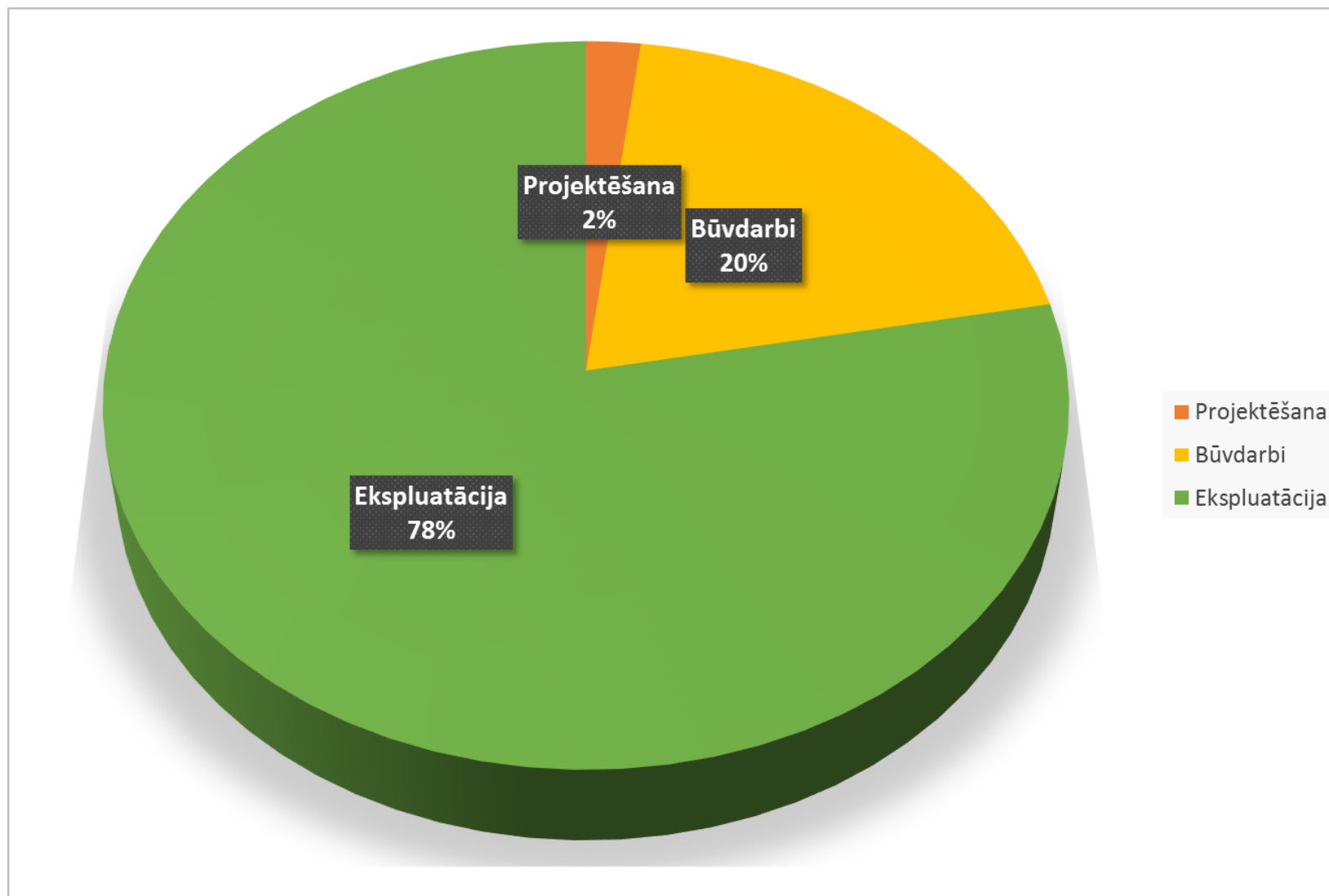
ZPI īpatsvars pēc iepirkumu veida (IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaksu sadalījums būves dzīves ciklā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būvniecības process

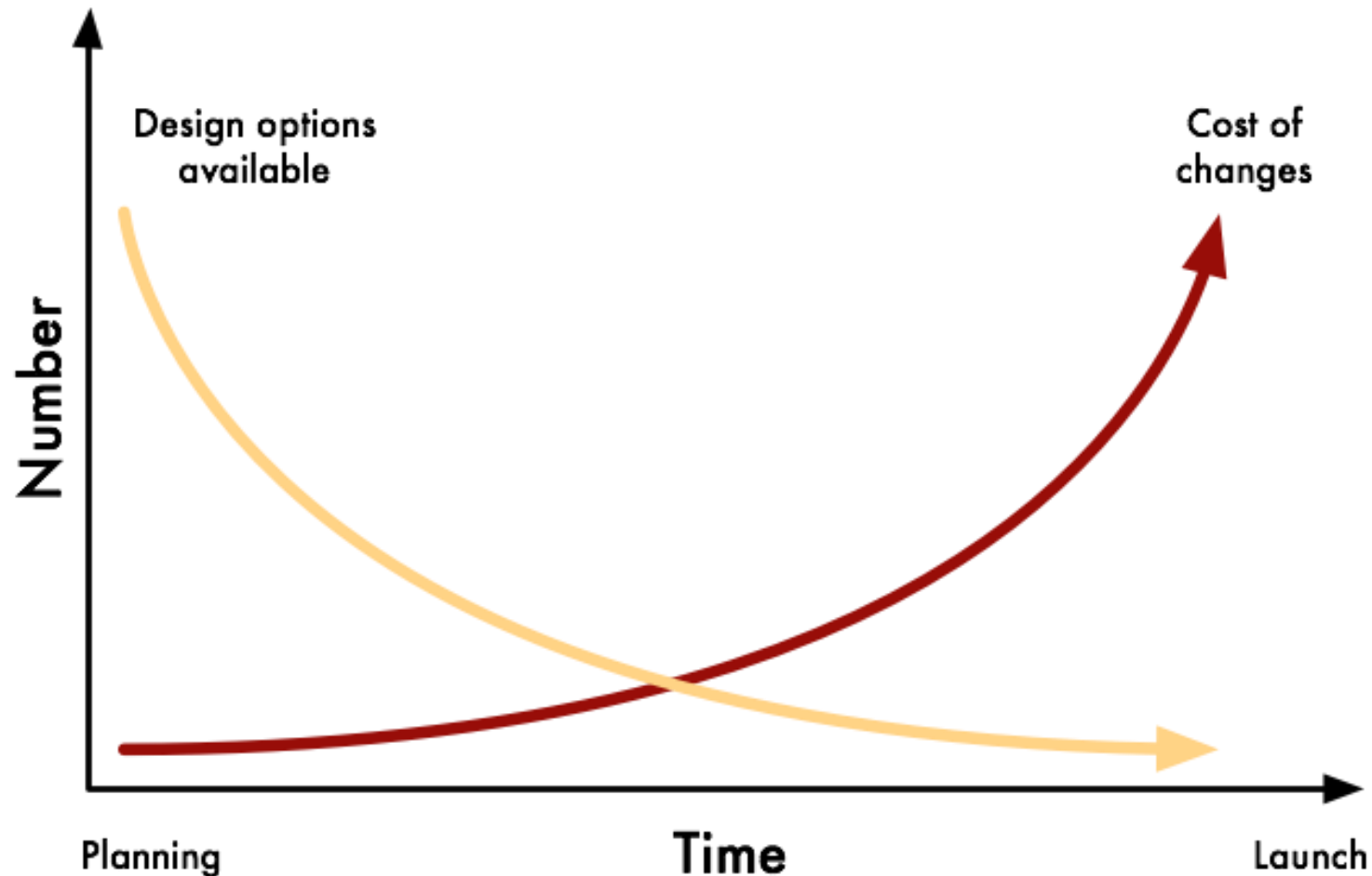
ZPI būvdarbiem sākas šeit!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaiņu izmaksas

Avots: Latvijas Arhitektu Savienības Sert. Arch. E.Rožulapas prezentācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Tiesiskais pamats un instrumenti ZPI ieviešanai Latvijā

- Publisko iepirkumu likums;
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likums;
- MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»;
- ZPI piemērošanas vadlīnijas;
- Ikgadējie informatīvie ziņojumi par zaļā iepirkuma īstenošanu valsts pārvaldē;
- Elektronisko iepirkumu sistēmas «zaļie» katalogi.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»

Preču un pakalpojumu grupas, kurām publiskajā iepirkumā piemēro zaļā iepirkuma prasības un kritērijus

Obligāti (1.pielikums):

- 1.Biroja papīrs
- 2.Drukas iekārtas
- 3.Datortehnika un IKT infrastruktūra
- 4.Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi
- 5.Tīrīšanas līdzekļi un pakalpojumi
- 6.Iekštelpu apgaismojums
- 7.Ielu apgaismojums un satiksmes signāli

Brīvprātīgi (2.pielikums):

- 1.Būvdarbi (biroju ēkas)
- 2.Ceļu būve un satiksmes zīmes
- 3.Ūdens sildītāji siltuma ražošanai
- 4.Dārzkopības produkti un pakalpojumi
- 5.Elektroenerģija
- 6.Klozetpodi un pisuāri
- 7.Koģenerācijas iekārtas
- 8.Mēbeles
- 9.Notekūdeņu infrastruktūra
- 10.Sienu paneļi
- 11.Izlietnes, krāni, dušas uzgaļi un to aprīkojums
- 12.Tekstilpreces
- 13.Transports
- 14.Veselības aprūpes elektriskās un elektroniskās iekārtas

Sporta un rotaļu
laukumu segums

grozījumi līdz
30.06.2020.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālie semināri ZPI ieviešanas atbalstam

2015. gads - 5 semināri
2016. gads - 10 semināri
2017. gads - 4 semināri
2018. gads - 5 semināri
2019. gads - 4 semināri

2015-2019 > **1600** klātienes dalībnieki

11 diskusijas par normatīvā regulējuma
uzlabojumiem (2019.g.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dzīves cikla aprēķinu modeļi

- izmaksu kalkulators
enerģiju patērējošām
precēm, t.sk. mobilā
aplikācija

Spuldzes

Datori

Monitori

Drukas iek.1

Drukas iek.2

Ledusskapji

Putekļsūcēji

Televizori

Trauku mazgājamā mašīna

Tvaika nosūcēji

Veļas mašīnas

Žāvētāji

- **būvniecības dzīves cikla izmaksu aprēķina kalkulators**

- Par ministriju
- Kontakti
- Aktualitātes
- Vakances
- Nozares politika
- Normatīvie akti
- Fondi un investīcijas
- Valsts galvojums
- Publiskais iepirkums
- ES informācija
- Starptautiskā sadarbība
- Publikācijas un pētījumi
- Sabiedrības līdzdalība

Zaļais publiskais iepirkums

Zaļais publiskais iepirkums

Normatīvais regulējums un metodiskais atbalsts

Sadarbības partneru pieredze

Biežāk uzdotie jautājumi (BUJ)

Informatīvie un audiovizuālie materiāli

Eiropas Komisijas izstrādātie ieteikumi Zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai

Zaļā iepirkuma kalkulators

Kas ir Zaļais iepirkums,
kā tas strādā un kādi ir tā ieguvumi?

Kā atpazīt Zaļo iepirkumu?

Zaļā iepirkuma pieredzes stāsti.

DARBĪBAS JOMAS

- Dabas aizsardzība
- E-pārvalde
- Fondi un investīcijas
- Ilgtermiņa attīstība
- Klimata pārmaiņas
- Pašvaldības
- Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveide
- Reģionālā attīstība
- Teritorijas attīstības plānošana
- Ūdeņu pārvaldība
- Vides aizsardzība
- Zaļais publiskais iepirkums**

Foto galerija

Informācijas un atbalsta avoti

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākie izaicinājumi Latvijā

- Uzlabot materiālu izmantošanas efektivitāti ražošanā;
- Nepietiekama izpratne un atbalsts sociālajām inovācijām un labās pieredzes izplatīšana;
- Nozaru stratēģiju virzība, nepietiekamā apjomā integrējot tajās vides, klimata un aprites ekonomikas prasības;
- Pieaugošas, aizvien vidi saudzējošākas prasības zaļajam iepirkumam;
- Kļūdēt mītu, ka zaļie iepirkumi ir dārgāki un sarežģītāki;
- Mērķtiecīgi apmācību semināri, praktiski piemēri.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākie izaicinājumi iepirkumu veicējiem

- Pirms iepirkuma sagatavošanas **pārbaudīt** preču un pakalpojumu piedāvājumu un **pieejamību tirgū**;
- ZPI kritēriji jāņem vērā un jāiestrādā jau **projekta plānošanas** posmā.
- Pārliedzināties par izvirzīto kritēriju **verifikācijas** iespējām (marķējumi, sertifikāti, pašdeklarācijas u.c.);
- **Līgumu izpildes kontrole** – paredzēt, ka līgumslēdzējai iestādei ir tiesības veikt nejauši izvēlētu verifikāciju jebkurā brīdī līguma darbības laikā;
- Būtiska ir sadarbība starp projektu izstrādātājiem un iepirkuma speciālistiem; iepirkumu speciālistiem un reālajiem īstenotājiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Kontakti: zpi@varam.gov.lv

Internet: www.varam.gov.lv darbības joma – zaļais publiskais iepirkums

